

spisů není vidno, zda bylo prohlášení podáno přímo státnímu zastupitelství, či okresní správě politické. Rozhodným jest, že tímto prohlášením byl projeven netoliko souhlas, nýbrž byla projevena přímo žádost uraženého o stíhání útoku na jeho čest, kteréžto stíhání nemohlo se, jelikož šlo o útok rázu trestním zákonem stíhaného a spáchaný tiskopisem, uskutečniti jinak, než u soudu (§ 484 tr. ř.), a že souhlas v žádosti obsažený byl soudu předložením onoho prohlášení prokázán již při podání návrhu veřejného obžalobce na zavedení přípravného řízení, tedy před vynesením rozsudku. Napadený rozsudek nezůstává pochybností o tom, že šlo o přečin z úřední moci stíhatelný, neodporuje sobě, když k obžalobě státního zástupce uznává stěžovatele vinným přečinem proti bezpečnosti cti, ač uraženým obžaloba podána nebyla, a není neúplným pro nehodnocení skutečnosti, že závadný článek čelil výslovně proti bývalému úředníku politické správy, nehledě k tomu, že i k této skutečnosti přihlíží reprodukováním příslušné části závadného článku a že vnitřní rozpor rozsudku lze odvoditi jedinečně ze srovnání skutkových zjištění. Jelikož jsou, jak dovozeno, splněny všechny, jak hmotné, tak i formální předpoklady, by mohl státní zástupce stíhati přečin proti bezpečnosti cti na jednotlivci spáchaný, neobstojí ani námitka, že rozsudkem byl zákon porušen anebo že ho bylo nesprávně použito co do otázky, zda se nedostává obžaloby, již jest podle zákona zapotřebí (§ 281 čís. 9 písm. c) tr. ř.

Čís. 2570.

Zákon o tisku (ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863).

Ustanovení § 24 zákona obsahuje dva trestné případy; pouze druhý případ vyžaduje vědomost o tom, že tiskopis byl zabaven.

I prvý případ § 24 zákona jest dán nejen tehdy, když je dále rozšiřován sám časopis soudní zápočty stížený, nýbrž i tenkrát, když jeho obsah je tiskem uveřejněn.

Zakázaný (zabavený) tiskopis jest rozšiřován i tehdy, když jeho trestný obsah je reprodukován v jiném tiskopisu.

Jde o pokus, nikoliv o pouhé jednání přípravné, projevil-li se úmysl pachatelův, vykonati čin zákonem zakázaný, na venek jednáním předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ke skutečnému vykonání vedoucím; pro pokus přečinu § 24 zákona stačí, že byla sazba již sestavena, tiskopisy určené pro veřejnost hotovy a nerozeslány jen proto, že byl tiskopis zabaven.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1926, Zm I 380/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 30. dubna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 8 tr. zák. a § 24 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Podle ustálené judikatury, mající oporu v jasném doslovu a smyslu zákona, obsahuje ustanovení § 24 zákona o tisku dva trestné případy. Prvý záleží v rozšiřování neb v uveřejnění tiskem obsahu tiskopisu přes zákaz, vyslovený náležením soudu a náležitě vyhlášený; druhý je opodstatněn rozšiřováním neb uveřejněním tiskem obsahu tiskopisu, o němž pachatel ví, že byl zabaven. Oba případy shodují se v tom, že jejich trestná činnost je táž, záležejíc buď v dalším rozšiřování závadného tiskopisu, nebo v uveřejnění jeho obsahu tiskem. Rozdíl jeví se jednak v tom, že v prvním případě je předmětem trestné činnosti tiskopis soudní záповědí stížený, kdežto v druhém případě tiskopis jen zabavený (§§y 487 odst. první, 488, 489 tr. ř.); jednak v tom, že pouze v druhém případě vyžaduje se »vědomost« o tom, že tiskopis byl zabaven; jestliť zabavení tiskopisu úkonem z veřejnosti více méně vyloučeným, jehož znalost nelze u každého předpokládati. Naproti tomu vychází zákon v prvním případě z předpokladu, že skutečnost zákazu, vysloveného v soudcovském nálezu, je následkem předepsaného uveřejnění nálezu každému přístupna. Na tyto úvahy odkazuje se zmateční stížnost se svým zákonu ne zcela odpovídajícím roztríděním skutkových podstat, obsažených v § 24 zákona o tisku a zdůrazňuje se zejména, že i první případ § 24 je dán nejen tehdy, když je dále rozšiřován sám tiskopis soudní záповědí stížený, nýbrž také tenkrát, když obsah tohoto zakázaného tiskopisu je tiskem uveřejněn. Pokud jde o souzený případ, bere nalézací soud za prokázáno, že obžalovaný v časopisu »N.«, jehož je zodpovědným redaktorem, dal reprodukovati jednu stať článku, uveřejněného v periodickém tiskopise »Der G.«, kteréžto místo bylo zabaveno a jeho další rozšiřování příslušným tiskovým soudem zakázáno a zákaz ten v »Úředním Listě« náležitě vyhlášen. Toto zjištěné jednání naplňuje skutkovou podstatu prvního případu § 24 zákona o tisku; dalť obžalovaný zabavenou stať (obsah dotyčného článku) proti zákazu, vyřknutému soudcovským náležením a náležitě vyhlášenému, tiskem uveřejnit a takto rozšiřovati. Pravda je, že obžalovaný nerozšiřoval sám zabavený a soudní záповědí stížený časopis »Der G.«, avšak to na věci ničeho nemění, ježto ustanovení § 24 zákona svým určením a svou podstatou zakazuje, by úřadem za trestný považovaný obsah tiskopisu nebyl učiněn obecně přístupným ať rozšiřováním dotyčného tiskopisu samotného, ať reprodukcí jeho závadných statí v jiných tiskopisech, nehledíc k tomu, že ve smyslu zákona je rozšiřován zakázaný nebo zabavený tiskopis i tehdy, když jeho trestný obsah je reprodukován v jiném tiskopisu (viz rozhodnutí býv. zrušovacího soudu ve Vídni číslo 2417).

S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že obžalovaný není vinen ani nedokonaným přečinem podle § 24 zákona o tisku; byl prý úplně zhotoven jen povinný výtisk pro státní zastupitelství, kdežto ostatní výtisky nebyly ještě úplně vybaveny, byvše potištěny pouze na jedné straně. Jde prý toliko o beztrestné přípravné jednání, poněvadž rozeslání a tudíž uveřejnění časopisu bylo by se stalo teprve večer, kdežto zabavení bylo provedeno brzo odpoledne,

tedy v době, kdy výtisky nebyly ještě potištěny na obou stranách. Stížnost jest bezdůvodna. Pro posouzení, zda jde o pokus, či o pouhé jednání přípravné, jest rozhodným, zda úmysl pachatelův, vykonati čin zákonem zakázaný, projevil se již na venek jednáním předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ke skutečnému vykonání vedoucím. O tom však, že úmysl obžalovaného, uveřejnění tiskem soudně zakázanou stať tiskopisu »Der G.«, došel zcela zřetelného výrazu v zevním jednání, obžalovaným předsevzatém, nemůže býti vzhledem ku zjištění rozsudkových a k tomu, co sama zmateční stížnost uvádí, nejmenší pochybnosti. Vždyť sazba byla již sestavena a tiskopisy určené pro veřejnost již z valné části hotovy a byly by ihned bývaly rozeslány, kdyby tiskopis nebyl býval úřadem pozastaven. Kdyby toto pozastavení úřadem, ať z jakékoliv příčiny, se nebylo stalo, byl by obžalovaný provedl rozšiřování časopisu. Podle toho podnikl svým jednáním vše, co by bylo s to, by založilo skutkovou podstatu činu dokonaného, kdyby to nebylo zmařeno cizí překážkou, totiž zasáhnutím úřadu. Činnost obžalovaného vybočila již z mezí beztrestného přípravného jednání a přešla do období pokusu a byl proto obžalovaný právem uznán vinným nedokonaným přečinem podle § 24 zákona o tisku.

Čís. 2571.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Podněcovati (§ 15 čís. 3 zákona) znamená působiti na vůli a cit neurčitého počtu lidí ve smyslu protizákonném buď přímo nebo nepřímo, ale vždy ve snaze, by v nich bylo vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon.

Jako prostředku k podněcování lze užiti různé formy, nejen přímé výzvy, kterou pachatel hledí u někoho přímo vzbuditi rozhodnutí, porušiti zákon v určitém směru, nýbrž i nepřímého působení na cit nebo rozum, by jím, byť i nepřímo, vyvoláno bylo ono rozhodnutí.

Pod pojem podněcování spadá i posilování a utvrzování v duševní, již před podněcováním se vytvořivší náladě, náchylné k páchání činů toho druhu, k jakým se pachatelem poukazuje. Podněcování již pojmově označuje jednání vedené úmyslem, by na mysl posluchačů bylo působeno ve směru zákonem naznačeném, takže netřeba ani úmysl ten zvláště zjišťovati a odůvodňovati.

Revoluce jest násilným převratem, násilnou změnou platné ústavy (vládní formy), třebas nejevila se ve formě krvavého násilí.

Programovým cílem komunistické strany jest násilný převrat (revoluce) a zřízení sovětské republiky; vybízení k revoluci a k uskutečnění onoho programu jest zločinem ve smyslu § 15 čís. 3 zákona.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1926, Zm II 59/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě